

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Karaś (spr.)

: SSO Jarosław Jaroń

SSR del. Karolina Maciejewska

Protokolant: Wojciech Langer

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu

z dnia 15 grudnia 2016 r.

sygn. akt VI C 2299/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądzoną w punkcie I kwotę obniża do kwoty 2637,98 zł (dwa tysiące sześćset trzydzieści siedem złotych i dziewięćdziesiąt osiem groszy) nie zmieniając pozostałych rozstrzygnięć tego punktu oraz w ten sposób, że zasądzoną w punkcie III kwotę kosztów procesu obniża do kwoty 514 zł;

II. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej 165 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Grzegorz Karaś SSO Jarosław Jaroń SSR del. Karolina Maciejewska

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków zasądził od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki J. S. kwotę 3.229,98 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 29 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty, w tym od dnia 1 stycznia 2016 r. ustawowymi odsetkami za opóźnienie, oddalił dalej idące powództwo i zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 779 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie

J. S. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą „(...)”. Przedmiotem jej działalności jest wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek. W dniu 7.10.2013 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został samochód osobowy marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność P. i B. Z.. Sprawca

kolizji był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. Po zgłoszeniu stronie pozwanej powstania szkody w pojeździe w dniu 7 października 2013 r., pismem z dnia 14 października 2013 r. strona pozwana wskazała, że na podstawie oględzin uszkodzonego pojazdu oraz wyliczenia kosztów jego naprawy ustalono, iż przywrócenie auta do stanu sprzed wypadku jego ekonomicznie nieuzasadnione, gdyż przewidywane koszty naprawy pojazdu przekroczą jego wartość. Pismem z dnia 21 października 2013 r. strona pozwana poinformowała o przekazaniu poszkodowanym odszkodowania w kwocie 6.065 zł.

Odszkodowanie zostało przekazane poszkodowanym przelewem z dnia 23.10.2013r.

W dniu 14 października 2013 r. P. Z. wynajął od powódki samochód osobowy marki D. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Strony ustaliły dobową stawkę za najem na kwotę 220 zł plus 23% VAT oraz koszt podstawienia wg „kilomnetrówki”. Poszkodowani korzystali z samochodu zastępczego w okresie od 14 października 2013 r. do 28 października 2013 r. W dniu 28 października 2013 r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 4.773,63 zł, w tym: 714,63 zł tytułem podstawienia auta do klienta oraz 4.059 zł tytułem wynajmu samochodu. W dniu 28 października 2013 r. powódka zawarła z P. Z. i B. Z. umowy cesji wierzytelności – prawa do zwrotu kosztów z tytułu najmu samochodu zastępczego przysługującej poszkodowanym wobec strony pozwanej. Pismem z dnia 28 listopada 2013 r. strona powodowa wezwał pozwaną do zapłaty kosztów najmu pojazdu zastępczego, zgodnie z powyższą fakturą, informując zarazem o zawartej z poszkodowanymi umowie cesji.

Pismem z dnia 3 grudnia 2013 r. strona pozwana poinformowała powódkę, że z wyszczególnionych kosztów wynajmu pojazdu zastępczego uznaje koszty w wysokości 1.543,65 zł brutto. Zdaniem strony pozwanej – zasadny jest jedenastodniowy okres wynajmu uwzględniający dobową stawkę w kwocie 105 zł netto oraz podstawienie i odbiór 123 zł brutto. Określono zatem, że powódce zostanie wypłacona kwota w wysokości 1.543,65 zł. Wpłata została zrealizowana w dniu 4.12.2013r.

Apelację od wyroku złożyła strona pozwana zaskarżając wyrok w części co do kwoty **592 zł** zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, zwłaszcza art. 361 § 1 k.c. przez przyjęcie, że żądanie powódki dotyczące zapłaty kwoty 591,63 zł tytułem dalszego odszkodowania obejmującego koszt podstawienia pojazdu do miejscowości zamieszkałej przez powoda z W., tj. z miejscowości położonej od C. w odległości oddalonej o 83 km stanowi normalne następstwo szkody i odpowiada zasadzie pełnej kompensacji szkody,
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 826 § 1 k.c. i 362 k.c. przez ich niezastosowanie i pomimo braku inicjatywy po stronie firmy świadczącej usługi wynajmu w W., tj. miejscowości oddalonej od miejscowości poszkodowanego o 15 km), nie przyjęcie przez Sąd I inst., że poszkodowany naruszył obowiązek minimalizacji szkody powodując w rezultacie, że ubezpieczyciel jest zwolniony z odpowiedzialności w zakresie przekraczającym uznaną przez niego z tytułu podstawienia pojazdu kwotę 123 zł;
3. istotne uchybienia procesowe mające wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i przyjęcie, iż zastosowana przez powódkę przy postawieniu pojazdu stawka za km wynosiła kwotę 1,50 zł i że nie jest to kwota wygórowana, podczas gdy z faktury załączonej przez powódkę do pozwu wynika, że naliczana przez nią kwota wynosiła 4,305 zł za km.

Wskazując na powyższe strona pozwana wniosła o:

1. o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powódki kwoty 2.637,89 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie,
2. o stosunkowe rozdzielenie kosztów za I instancję oraz o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja strony pozwanej jako uzasadniona zasługiwała na uwzględnienie.

Przedmiotem zaskarżenia i co za tym idzie zakresu rozpoznania apelacji przez Sąd Okręgowy była jedynie kwota zasądzona na rzecz powódki obejmująca koszty podstawienia poszkodowanemu pojazdowi zastępczego. Strona pozwana w apelacji zakwestionowała wyrok w zakresie dotyczącym odszkodowania zasądzonego z tytułu podstawienia pojazdu w dalszej kwocie 591,63 zł (poza już wypłaconą w toku likwidacji szkody 123 zł), zarzucając, iż wydany wyrok narusza w tej części przepisy prawa materialnego oraz procesowego, przytoczone na wstępie tej apelacji.

W ocenie sądu apelacyjnego słuszny był zarzut apelacji dotyczący naruszenia art. 361 § 2 KC polegający zasądzeniu jako części składowej odszkodowania kosztów podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego i przyjęcia przez Sąd Rejonowy, że koszty te wchodziły do zakresu zaistniałej szkody. W ocenie Sądu Okręgowego za zasadny należy uznać zarzut strony pozwanej, że co do zasady można przyjąć, że koszty podstawienia i odbioru samochodu mogą wchodzić w zakres powstałej szkody, ale wysokość tych kosztów musi pozostawać w adekwatnym związku przyczynowym z zaistniałym zdarzeniem powodującym szkodę. W niniejszej sprawie te okoliczności nie zostały spełnione. Należy pamiętać, że do uszkodzenia samochodu doszło w C. w miejscowości w której mieszka bezpośrednio poszkodowany a pojazd zastępczy został wynajęty we W..

W rozpoznawanej sprawie powódka do kosztów wynajmu samochodu doliczyła koszty podstawienia samochodu poszkodowanemu i jego odebrania naliczając za to kwotę 581 zł netto tj. 714,63 zł brutto stanowiącą równowartość 166 km (83 km w jedną stronę) i stawki kilometrowej w wysokości 3,50 zł netto tj. 4,30 zł brutto. Sąd Rejonowy uznając prawidłowo, że koszty wynajęcia pojazdu co do zasady są należne jednocześnie w sposób bezzasadny przyjął, że koszty podstawienia samochodu z W. do C. (83 km) pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z poniesioną szkodą. W ocenie Sądu Okręgowego wniosek taki stoi w sprzeczności z obowiązkiem, obowiązkiem poszkodowanego minimalizacji szkody wynikającym z art. 826 § 1 KC.

Należy zgodzić się z wywodami zawartymi w apelacji, że ustalając wysokość należnego odszkodowania sąd winien wziąć pod uwagę, iż ubezpieczyciel nie może ponosić wszelkich kosztów najmu, szczególnie tych niepozostających w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem. Ubezpieczyciel, będący zobowiązanym do odszkodowania, ponosi odpowiedzialność wyłącznie za normalne następstwa działania i zaniechania, z którego szkoda wynikła. Tym bardziej zobowiązany nie może ponosić dodatkowych kosztów najmu dowolnie i jednostronnie ustalonych przez powódkę, w sytuacji gdy poszkodowany, który otrzymując faktycznie bezgotówkowy najem pojazdu, nie jest zainteresowany kosztami dodatkowymi wskazanymi w wystawionej fakturze VAT. W takiej sytuacji nie można niewątpliwie mówić o celowych i ekonomicznie uzasadnionych kosztach poniesionych przez poszkodowanego.

Jak wskazał w uzasadnieniu Sąd Rejonowy, poszkodowany zamieszkujący 15 km od W., ma prawo sam zdecydować o wynajęciu pojazdu - także w miejscowości oddalonej od miejsca jego zamieszkiwania o 83 km. Jednak zgodnie z treścią art. 362 KC i art. 826 § 1 KC biorąc pod uwagę zwiększenie, zamiast minimalizacji, przez poszkodowanego rozmiaru szkody, nieuzasadnione jest obejmowanie odpowiedzialnością sprawcy wypadku, a tym samym zakładu ubezpieczeń, kosztami dostarczenia i odebrania pojazdu zastępczego z W. do C., biorąc pod uwagę, iż odległość pomiędzy tymi miejscami wynosi 83 km.

Należy także zwrócić uwagę na błędne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy. Sąd ten w uzasadnieniu uznał, że koszty podstawienia pojazdu niezależnie od wybranej przez poszkodowanego opcji nie wykraczają poza ramy kosztów celowych, bowiem przyjęta stawka za kilometr 1,50 zł nie jest rażąco wygórowana. W ocenie Sądu Okręgowego twierdzenia takie nie mają uzasadnienia w materiale dowodowym a szczególnie w treści faktury obejmującej także koszt podstawienia. Koszt jednego kilometra wskazany na fakturze wynosił nie 1,5 zł lecz 4,30 zł za kilometr co wynika

z zapisu na fakturze. Wskazać także należy na fakt jednostronnego i arbitralnego ustalenia kosztów dostarczenia pojazdu w fakturze (...). Stawka 4,30 zł za kilometr nie wynika z żadnych cenników, ani wskaźników obiektywnych a powódka (która nota bene sama wystawiła tę fakturę) nie wskazała w toku procesu dlaczego zastosowano stawkę 4,30 zł brutto za jeden kilometr.

Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wskazał także, że poszkodowany, chcąc skorzystać z pojazdu zastępczego mógł sam po niego pojechać np. taksówką, a wówczas, z uwagi na miejsce zamieszkania poszkodowanego – miejscowość C. koszty te wcale nie byłby konieczne mniejsze. Z tą argumentacją Sądu Rejonowego nie sposób się zgodzić, bowiem Sąd nie wskazał według jakich parametrów porównał koszty podstawienia (4,30 zł/km) z kosztami skorzystania z taksówki. Dostępnie powszechnie w Internecie cenniki firm taksówkarskich z W. wskazują, że cena 1 km przejazdu taksówką nie przekracza ok. 3 zł brutto. Zatem brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia dla przyjęcia, że koszt podstawienia liczony po 4,30 zł brutto jest korzystniejszy, tańszy i spełnia dyrektywę minimalizacji szkody.

Wskazać także należy, że Sąd Rejonowy przyjął, że poszkodowany sam zwrócił auto do wypożyczalni i w związku z samodzielnym zwrotem auta żadne koszty z tego tytułu nie powstały. Jeżeli tak to, niezrozumiałym jest zasądzenie kosztów podstawienia w łącznej wysokości 714,63 zł brutto, na które składały się zarówno koszty podstawienia w wysokości 357,31 zł (83 km x 4,03 zł brutto) jak i koszty odebrania pojazdu w tej samej wysokości 357,31 zł. Wnioski Sądu Rejonowego w tym zakresie są nielogiczne i sprzeczne z materiałem dowodowym w sprawie (treścią faktury (...)).

Reasumując apelacja wywiedziona przez stronę pozwaną w zakresie objętym zaskarżeniem była uzasadniona, Sąd Rejonowy dopuścił się zarzucanego w apelacji naruszenia przepisów prawa materialnego bowiem zasądzone koszty podstawienia pojazdu w zakresie objętym apelacją były nieuzasadnione i nie pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym z zaistniałą szkodą. Z tego też powodu na podstawie art. 386 § 1 KPC Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I. Konsekwencją zmiany wyroku była także zmiana orzeczenia o kosztach procesu zawartego w punkcie II zaskarżonego wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 KPC.

SSO Grzegorz Karaś SSO Jarosław Jaroń SSR del. Karolina Maciejewska